

AENEIDOS XII

procedit legio Ausonidum, pilataque plenis
 agmina se fundunt portis. hinc Troius omnis
 Tyrrhenusque ruit uariis exercitus armis,
 haud secus instructi ferro quam si aspera Martis
 pugna uocet. nec non mediis in milibus ipsi 125
 ductores auro uolitant ostroque superbi,
 et genus Assaraci Mnestheus et fortis Asilas
 et Messapus equum domitor, Neptunia proles;
 utque dato signo spatia in sua quisque recessit,
 defigunt tellure hastas et scuta reclinant. 130
 tum studio effusae matres et uulgus inermum
 inualidique senes turris ac tecta domorum
 obsedere, alii portis sublimibus astant.

At Iuno ex summo (qui nunc Albanus habetur;
 tum neque nomen erat neque honos aut gloria monti) 135
 prospiciens tumulo campum aspectabat et ambas
 Laurentum Troumque acies urbemque Latini.

extemplo Turni sic est adfata sororem
 diua deam, stagnis quae fluminibusque sonoris
 praesidet (hunc illi rex aetheris altus honorem 140
 Iuppiter erepta pro uirginitate sacrauit):

'nympha, decus fluuiorum, animo gratissima nostro,
 scis ut te cunctis unam, quaecumque Latinae
 magnanimi Iouis ingratum ascendere cubile,
 praetulerim caelique libens in parte locarim: 145
 disce tuum, ne me incuses, Iuturna, dolorem.

qua uisa est Fortuna pati Parcaeque sinebant
 cedere res Latio, Turnum et tua moenia texi;
 nunc iuuenem imparibus uideo concurrere fati,
 Parcarumque dies et uis inimica propinquat. 150
 non pugnam aspicere hanc oculis, non foedera possum.